

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การกำหนดราคาอ้อยและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายเป็นรายโรงงาน

กระทรวงอุตสาหกรรม ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ อก ๐๖๐๒/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๔๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายได้ออกประกาศคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดทำประมาณการรายได้ การกำหนดและการชำระราคาอ้อยและค่าผลิตน้ำตาลทรายและอัตราส่วนของผลตอบแทนระหว่างชาวไร้อ้อยและโรงงานขึ้นต้น พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยความในข้อ ๔ กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๔ เขตที่ใช้ในการคำนวณเพื่อกำหนดราคาอ้อยขึ้นต้นและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขึ้นต้นให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายกำหนด”

เนื่องจากขณะนี้ คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายยังมิได้มีการกำหนดเขตตามข้อ ๔ เพื่อใช้ในการคำนวณดังกล่าว ประกอบกับกระทรวงอุตสาหกรรมมีนโยบายในการส่งเสริมให้โรงงานน้ำตาลและชาวไร้อ้อยที่มีประสิทธิภาพและระบบบริหารจัดการที่ดี ได้รับผลตอบแทนที่ดี เพื่อสร้างแรงจูงใจและเป็นตัวอย่างให้ชาวไร้อ้อยและโรงงานน้ำตาลรายอื่นพัฒนาระบบอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายให้มีประสิทธิภาพโดยเร็ว ทั้งนี้ ในการดำเนินการตามแนวนโยบายดังกล่าวให้ประสบผลสำเร็จ มีความจำเป็นต้องกำหนดราคาอ้อยและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายเป็นรายโรงงาน ซึ่งอาจมีผู้โต้แย้งในประเด็นข้อกฎหมายได้ว่า ไม่ได้มีการแจ้งหรือกำหนดเขตที่ใช้ในการคำนวณราคาให้ทราบล่วงหน้าก่อนการหีบอ้อย อีกทั้งเขตที่ใช้ในการคำนวณราคาที่กำหนดยังมีความแตกต่างจากปีที่ผ่านมา ดังนั้น จึงขอหารือว่า คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายจะสามารถกำหนดราคาอ้อยและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายเป็นรายโรงงานเพื่อใช้ในฤดูการผลิตปี ๒๕๔๖/๒๕๔๗ ได้หรือไม่ ประการใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม (สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย และสำนักงานกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย) แล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า การกำหนดราคาอ้อยและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายในอดีตกำหนดโดยใช้ราคารวมทั้งประเทศ ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๔๐ เห็นชอบในหลักการตามข้อเสนอของคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ให้ใช้หลักเกณฑ์คำนวณราคาอ้อยและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายเป็นรายเขต และหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้เริ่มใช้มาตั้งแต่ฤดูการผลิตปี

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๐๓๓๔ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๗ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๕๔๒/๒๕๔๓ สำหรับการกำหนดเขตที่ใช้ในการคำนวณ คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายจะพิจารณาจากพื้นที่และประสิทธิภาพในการผลิตอ้อยและน้ำตาลทรายของชาวไร่อ้อยและโรงงานน้ำตาลทรายในแต่ละพื้นที่ โดยกำหนดให้โรงงานน้ำตาลทรายที่ตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียงกันและมีประสิทธิภาพในการผลิตน้ำตาลทรายใกล้เคียงกันอยู่ในเขตเดียวกัน ซึ่งในแต่ละเขตอาจจะมีจำนวนโรงงานแตกต่างกันตามที่คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายประกาศกำหนด เช่น ในฤดูกาลผลิตปี ๒๕๔๕/๒๕๔๖ คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายได้ออกประกาศกำหนดเขตเพื่อคำนวณราคาอ้อยขั้นต้นและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นต้นเป็น ๘ เขต ในเขต ๔ มีโรงงานน้ำตาลทราย ๑๓ โรง ในขณะที่เขต ๕ และเขต ๖ มีโรงงานน้ำตาลทรายเพียงเขตละหนึ่งโรง เป็นต้น

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๑๗ (๒๒) และ (๒๓) ได้บัญญัติให้คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดทำประมาณการรายได้ การกำหนดและการชำระราคาอ้อยและค่าผลิตน้ำตาลทราย และกำหนดอัตราส่วนของผลตอบแทนระหว่างชาวไร่อ้อยและโรงงาน เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณราคาอ้อยและน้ำตาลทรายของแต่ละฤดูกาลผลิต ซึ่งหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวจะต้องนำมาใช้กับการกำหนดราคาอ้อยขั้นต้นตามมาตรา ๔๔ และการคำนวณรายได้สุทธิเพื่อกำหนดราคาอ้อยขั้นสุดท้ายตามมาตรา ๕๔ ด้วย ดังนั้น การกำหนดราคาอ้อยและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายไม่ว่าจะเป็นราคาขั้นต้นหรือขั้นสุดท้ายจะต้องกำหนดโดยยึดถือหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายได้กำหนดไว้ และเนื่องจากในปัจจุบันคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๗ (๒๒) และ (๒๓) ออกประกาศคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดทำประมาณการรายได้ การกำหนดและการชำระราคาอ้อยและค่าผลิตน้ำตาลทราย และอัตราส่วนของผลตอบแทนระหว่างชาวไร่อ้อยและโรงงานขั้นต้น พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ เพื่อใช้บังคับในฤดูกาลผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายปี ๒๕๔๖/๒๕๔๗ แล้ว โดยในข้อ ๔ ของประกาศดังกล่าวกำหนดให้คำนวณราคาอ้อยขั้นต้นและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นต้นเป็นรายเขตตามที่คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายกำหนด ดังนั้น คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายต้องกำหนดราคาอ้อยและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นต้น สำหรับฤดูกาลผลิตปี ๒๕๔๖/๒๕๔๗ เป็นรายเขต ส่วนจำนวนเขตและจำนวนโรงงานในแต่ละเขตเป็นอำนาจของคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายที่จะกำหนดตามความเหมาะสม

(นางสาวพรทิพย์ จาละ)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๕๗